
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

styczeń 2012

Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów wydała negatywną opinię w sprawie nadania drowi hab. Ryszardowi Smarzewskiemu (Katolicki Uniwersytet Lubelski) tytułu naukowego profesora.

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 16.12.2011 Rada Wydziału wyraziła zgodę na przedstawienie przez mgr Agnieszkę Wojciechowską, słuchaczkę Studium Doktoranckiego przy naszym wydziale, rozprawy doktorskiej w języku angielskim. Tytuł rozprawy brzmi: „Multidimensional Wavelet Bases in Besov and Triebel-Lizorkin Spaces”.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału uznała, że dyplom doktora filozofii w zakresie matematyki (*Doctor of Philosophy in Mathematics*) uzyskany przez dra Wojciecha Samotija na University of Illinois (USA) jest równoważny ze stopniem naukowym doktora nauk matematycznych w zakresie matematyki nadawanym w Polsce. Rada postanowiła też odstąpić od powoływania recenzentów i od wymogu złożenia przez kandydata egzaminów doktorskich.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału zatwierdziła w dniu 16.12.2011 następujący zakres egzaminów doktorskich w przewodzie mgra Bartłomieja Bzdęgi: dyscyplina podstawowa – teoria liczb, dyscyplina dodatkowa – historia matematyki, język obcy – język angielski. Rada powołała także następujące komisje w tym przewodzie doktorskim:

- komisja do przeprowadzenia przewodu oraz egzaminu doktorskiego z dyscypliny podstawowej: dr hab. Maciej Kandulski (przewodniczący), dr hab. Jerzy Grzybowski (zastępca przewodniczącego), prof. dr hab. Wojciech Gajda (promotor), prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski (egzaminator), prof. UAM dr hab. Tomasz Schoen (egzaminator), prof. dr hab. Grzegorz Banaszak (członek komisji),

- komisja do przeprowadzenia egzaminu z dyscypliny dodatkowej: dr hab. Maciej Kandulski (przewodniczący), prof. dr hab. Wojciech Gajda (promotor), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator),
- komisja do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego: dr hab. Maciej Kandulski (przewodniczący), prof. dr hab. Wojciech Gajda (promotor), mgr Katarzyna Radke (egzaminator).

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału zatwierdziła następujący zakres egzaminów doktorskich w przewodzie mgra Arkadiusza Szała: dyscyplina podstawowa – algorytmika, dyscyplina dodatkowa – filozofia matematyki, język obcy – język angielski. Rada powołała także następujące komisje w tym przewodzie doktorskim:

- komisja do przeprowadzenia przewodu oraz egzaminu doktorskiego z dyscypliny podstawowej: prof. dr hab. Wojciech Buszkowski (przewodniczący), prof. UAM dr hab. Kazimierz Świrydowicz (zastępca przewodniczącego), prof. UAM dr hab. Krzysztof Jassem (promotor), prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka (egzaminator), prof. UAM dr hab. Jerzy Szymański (egzaminator),
- komisja do przeprowadzenia egzaminu z dyscypliny dodatkowej: prof. dr hab. Wojciech Buszkowski (przewodniczący), prof. UAM dr hab. Krzysztof Jassem (promotor), prof. dr hab. Roman Murawski (egzaminator),
- komisja do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego: prof. dr hab. Wojciech Buszkowski (przewodniczący), prof. UAM dr hab. Krzysztof Jassem (promotor), mgr Katarzyna Radke (egzaminator).

★ ★ ★ ★ ★

Na posiedzeniu w dniu 16.12.2011 Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie kandydatury prof. dra hab. Pawła Domańskiego i prof. dra hab. Wacława Marzantowicza do Komitetu Matematyki Polskiej Akademii Nauk.

★ ★ ★ ★ ★

Rada wyraziła zgodę na powierzenie prowadzenia zajęć na studiach podyplomowych matematyki w Koszalinie następującym osobom spoza UAM: dr

Andrzej Muszyński-Hudemczuk oraz mgr Paweł Rudecki. Rada wyraziła też zgodę na prowadzenie wykładów w ramach tego studium przez dr Ewę Marchow i dr Janinę Sierocką.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 20.12.2011 odbyło się spotkanie świąteczno-noworoczne pracowników i doktorantów Wydziału, a w dniu 21.12.2011 – spotkanie świąteczno-noworoczne ze studentami. W czasie spotkania w dniu 20.12.2011 pożegnano też odchodzących na emeryturę następujących pracowników wydziału: prof. UAM dr hab. Krystynę Bartz, dr Annę Ren-Kurc i prof. UAM dra hab. Kazimierza Wiertelaka.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Niebezpieczeństwo leży w tym, że rozwój matematyki w wysokim stopniu zawisł od środków materialnych, których dostarcza państwo. Dotychczas państwo nie usuwa się od tego obowiązku, czyni to jednak dlatego, że czynią tak inne państwa, lub dlatego, że tak robiono dawniej, dawniej zaś dwory władców bywały równocześnie centrami intelektualnymi. Przy demokratycznym ustroju jednak może się znaleźć w każdej chwili poseł lub dziennikarz, który wykonując swoje prawo kontroli stwierdzi, że popieranie abstrakcyjnego studium matematyki kosztuje miliony i że bez żadnej widocznej szkody można by miliony te zaoszczędzić. Za czasów rewolucji francuskiej Marat zwalczał zawzięcie plan ekspedycji geodetów celem pomiaru stopnia południka, motywując to tym, że już Grecy pomiaru tego dokonali. Obecnie stronnictwa demokratyczne uważają (oficjalnie), że naukę należy popierać, poglądy tego rodzaju są do pewnego stopnia rzeczą mody, mogą więc w każdej chwili ulec zmianie i pesymizm uważać należy za usprawiedliwiony, jeżeli nawet w tzw. postępowych społeczeństwach, jak amerykańskie, czytać można w prasie głosy przeciw stawianiu na pierwszym planie obowiązku pracy naukowej u profesorów uniwersyteckich.

Hugo Steinhaus, *Czem jest a czem nie jest matematyka*, Lwów 1923, s. 168–169

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 14.12.2011 odbyło się Walne Zgromadzenie Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego. Zgromadzenie przyjęło rezygnację dr Małgorzaty Migdy z funkcji sekretarza oddziału i dra Jana Hauke z funkcji skarbnika. Jednocześnie powierzono funkcję sekretarza dr Anecie Sikorskiej-Nowak, a funkcję skarbnika drowi Adrianowi Łydce.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. UAM dr hab. Marek Wisła został przedstawicielem wydziału w Uczelnianej Komisji Wyborczej.

★ ★ ★ ★ ★

Ukazał się tom *Function Spaces IX* pod redakcją Henryka Hudzika, Grzegorza Lewickiego, Juliana Musielaka, Mariana Nowaka i Leszka Skrzypczaka (Banach Center Publications, vol. 92, Warszawa 2011, ss. 420).

★ ★ ★ ★ ★

Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza wydała tom *Human Language Technology as a Challenge for Computer Science and Linguistics. Proceedings* (Poznań 2011, ss. 593).

★ ★ ★ ★ ★

Zespół Cellardoor z naszego wydziału został nominowany w plebiscycie „Soczewki Focusa” w kategorii NADZIEJA za projekt gry internetowej dla dzieci uczącej zachowań proekologicznych, który zdobył pierwsze miejsce w międzynarodowym konkursie Imagine Cup.

★ ★ ★ ★ ★

W wyniku wyborów skład Wydziałowej Rady Samorządu Studentów w kadencji 2011/2012 jest następujący: Marek Buliński (III rok I stopnia, informatyka), Laura Chojnacka (II rok I stopnia, matematyka) – wiceprzewodnicząca, Monika Furdyna (III rok I stopnia, matematyka), Jędrzej Jankowski-Guzy (I rok I stopnia, matematyka), Marcin Kuskiewicz (II rok I stopnia, matematyka), Piotr Oźga (II rok I stopnia, informatyka) – sekretarz, Michał Paszyn (II rok II stopnia, informatyka) – przewodniczący, Przemysław Peła (II rok I stopnia, informatyka), Ewelina Stacherzak (III rok I stopnia, matematyka), Michał Szulc (II rok I stopnia, informatyka).

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

60 lat temu, 20.04.1951 roku zmarł w Cambridge Ludwig Joseph Johann Wittgenstein (urodził się 26.04.1889 roku w Wiedniu) – jeden z najważniejszych filozofów logiki i matematyki w XX wieku. Studiował w szkołach technicznych w Niemczech i w Anglii. Porzucił jednak te studia na rzecz matematyki czystej i filozofii matematyki, które to dziedziny studiował pod kierunkiem Bertranda Russella w Cambridge w latach 1912–1913. Od roku 1929 był wykładowcą, a od 1939 – profesorem filozofii w Cambridge (powołany na zastępcę Moore’a). Po II wojnie światowej zrezygnował z katedry.

Wittgenstein był autorem oryginalnych pomysłów w dziedzinie filozofii logiki. Wyraził je w dziele napisanym w okopach I wojny światowej zatytułowanym *Tractatus logico-philosophicus* (1918). Wywarło ono duży wpływ na rozwój neopozytywizmu.

W późniejszych latach odszedł radykalnie od idei Traktatu. Swym nowym pomysłem dawał wyraz w *dziennikach filozoficznych*, wydanych dopiero pośmiertnie pt. *Philosophische Untersuchungen* (1953) (*Philosophical Investigations, translated by G.E.M. Anscombe* (1953)).

Pośmiertnie wyszły też jego *Bemerkungen über die Grundlagen der Mathematik*, pod redakcją G.H. von Wright, R. Rhees i G.E.M. Anscombe (1956) (*Remarks on the Foundations of Mathematics, translated by G.E.M. Anscombe, rev. ed., 1978*) – wybór jego prac z filozofii logiki i matematyki powstałych w latach 1937–1944.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 2.12.2011 prof. dr hab. Tadeusz Nadzieja (Instytut Matematyki Uniwersytetu Opolskiego) wygłosił wykład pt. „Nielokalne zagadnienia fizyki matematycznej”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 5–9.12.2011 prof. dr hab. Władysław Narkiewicz (Instytut Matematyczny Uniwersytetu Wrocławskiego) wygłosił cykl pięciu wykładów pt.

„Od twierdzenia o liczbach pierwszych do twierdzenia Fermata. Teoria liczb w XX-wieku”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 7.12.2011 dr hab. Tadeusz Pezda z Instytutu Matematycznego Uniwersytetu Wrocławskiego wygłosił wykład pt. „Punkty okresowe dla przekształceń wielomianowych”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 13.12.2011 odbyło się drugie w tym roku akademickim spotkanie z cyklu Wykładów Otwartych dla młodzieży „Po indeks z Pitagorasem”. W ramach tego spotkania prof. dr hab. Tomasz Łuczak wygłosił wykład pt. „Matematyka to sztuka układania domina”.

Szczegółowe informacje na temat cyklu wykładów znajdują się na stronie www.wmi.amu.pl w zakładce „Po indeks z Pitagorasem”.

★ ★ ★ ★ ★

W miesiącu grudniu 2011 odbyły się następujące wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 1–4.12.2011 – prof. dr hab. Tomasz Łuczak, Czechy, Praga, Uniwersytet Karola – wygłoszenie wykładu z cyklu *KAM Mathematical Colloquia*,
- 4–7.12.2011 – prof. UAM dr hab. Zbigniew Palka, Holandia, Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam – *Complex-City Workshop*,
- 4–11.12.2011 – prof. dr hab. Mieczysław Mastyło, Niemcy, Oldenburg, Uniwersytet w Oldenburgu – badania naukowe, wykład,
- 5–10.12.2011 – mgr Bartosz Naskręcki, Dania, Kopenhaga, University of Copenhagen – szkoła dla doktorantów *Modular Galois Representations. Modulo Prime Powers*,
- 11–15.12.2011 – dr Edyta Nowińska, Niemcy, Osnabrück, Universität Osnabrück – członek komisji egzaminacyjnej w przewodzie doktorskim,
- 13–17.12.2011 – prof. dr hab. Jerzy Kąkol, Hiszpania, Walencja i Madryt, Uniwersytet w Walencji – wspólne badania naukowe i pisanie publikacji z prof. Pellicerem,

- 5–9.12.2011 – prof. dr hab. Mirosław Krzyśko, prof. UAM dr hab. Krystyna Katulska, dr Tomasz Górecki, mgr Łukasz Smaga i mgr Łukasz Waszak, Wisła – konferencja *Statystyka Matematyczna – Wisła 2011*.

* * * * *

Notatka

**LANGUAGE AND TECHNOLOGY CONFERENCE: HUMAN
LANGUAGE TECHNOLOGIES AS A CHALLENGE FOR
COMPUTER SCIENCE AND LINGUISTIC**

W dniach 25–27.11.2011 odbyła się w Poznaniu, już po raz piąty, konferencja LTC, której pełny tytuł brzmi: Language and Technology Conference: Human Language Technologies as a Challenge for Computer Science and Linguistics, November 25-27, 2011, Poznań, Poland. Gospodarzami konferencji były UAM oraz Fundacja UAM. O szczegółowym programie konferencji decyduje międzynarodowy Komitet Programowy złożony z ponad 80 osobistości, wybitnych przedstawicieli środowiska akademickiego z ponad 30 krajów konsultowanych przez przewodniczącego. Realizatorami całości prac organizacyjno-logistycznych są pracownicy i doktoranci Zakładu Lingwistyki Informatycznej i Sztucznej Inteligencji WMiI. Cykl konferencji LTC zainaugurowany został w roku 1995 poprzez symposium Language and Technology Awareness Days zainspirowane i sfinansowane przez Komisję Europejską (DG XIII), a od 2005 kontynuowany jest w cyklu dwuletnim. Konferencja tegoroczna uzyskała patronat Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej oraz Prezydenta Miasta Poznania. Tradycyjnie, wśród zaproszonych mówców w konferencji wziął udział przedstawiciel Komisji Europejskiej, którym tym razem był Kimmo Rossi z DG INFSO (Luxembourg). Polskie instytucje rządowe reprezentował prof. J. Kątki, Przewodniczący Rady NCBR. Organizacjami kooperującymi przy organizacji LTC były sieci doskonałości FlaReNet i MetaNet, których jesteśmy członkami, a także stowarzyszenie ELDA z siedzibą w Paryżu.

Konferencje LTC stanowią forum do prezentowania najnowszych, oryginalnych wyników badań z obszaru informatycznej inżynierii języka naturalnego i dziedzin pokrewnych, zarówno w zakresie badań podstawowych, jak stosowanych. Apel o zgłaszanie uczestnictwa został rozpisany dla następujących dziedzin (lista otwarta, porządek nieznaczący):

- *cyfrowe zasoby i narzędzia inżynierii językowej,*
- *formalizacja języka naturalnego,*
- *parsing i inne formy Przetwarzania Języka Naturalnego (NLP),*
- *komputerowe modelowanie języka naturalnego,*
- *modelowanie kompetencji językowej użytkownika,*
- *rozumienie języka naturalnego przez komputer,*
- *reprezentacja wiedzy,*
- *interfejsy człowiek-maszyna,*
- *Programowanie Logiczne w Przetwarzaniu Języka Naturalnego,*
- *przetwarzanie mowy, identyfikacja mówcy,*
- *zastosowania systemów języka naturalnego w robotyce,*
- *wyszukiwanie i ekstrakcja informacji z tekstów,*
- *interpretacja zapytań (question answering),*
- *narzędzia i metodologie rozwijania systemów wielojęzycznych,*
- *narzędzia wspomagania przekładu, tłumaczenie maszynowe.*
- *korpusy i metodologie wykorzystujące korpusy,*
- *ontologie typu WordNet,*
- *zagadnienia metodologiczne technologii języka naturalnego (HLT),*
- *językowo-specyficzne wyzwania i problemy w zakresie technologii języka naturalnego (ze szczególnym uwzględnieniem języków innych niż angielski),*
- *walidacja we wszystkich obszarach technologii języka naturalnego,*
- *standardy i standardy de facto (best practices),*
- *technologie języka naturalnego jako wsparcie dla glottodydaktyki,*
- *technologie języka naturalnego w dziedzinie e-learning'u,*

- *communicative intelligence,*
- *zagadnienia prawne w zakresie technologii języka naturalnego (problemy i wyzwania),*
- *technologie języka naturalnego w zastosowaniu w aplikacjach z zakresu bezpieczeństwa publicznego (technologie i problemy prawne),*
- *wizje rozwoju Technologii Języka Naturalnego (jako dyscypliny),*
- *polityki związane z technologiami języka naturalnego,*
- *prezentacje systemów, prototypów, zasobów.*

Zgodnie z tradycją, poza częścią techniczną poświęconą prezentacji i dyskusji wyników naukowych, na konferencjach LTC poruszane są zagadnienia ogólne, istotne dla rozwoju dyscypliny i ważne dla środowiska badawczego. Narzędziem wykorzystywanym do tego celu są warsztaty i dyskusje panelowe i wystąpienia tematyczne zaproszonych gości. Na obecnej konferencji gorącym tematem był problem likwidacji niedostatków i luk w rozwoju technologii dla języków niedostatecznie uposażonych w narzędzia i zasoby technologiczne (tzw. *Less-Resourced Languages*). Jest to problem globalny, budzący zaniepokojenie środowiska i Komisji Europejskiej. Problemowi temu poświęcony był *2nd LRL Workshop* (z odrębnym komitetem programowym, na czele którego stali *Khalid Choukri* (Paryż) i *Joseph Mariani* (Orsay) i *Zygmunt Vetulani* (Poznań)), zintegrowany z LTC w formie odrębnej sesji tematycznej. Polityce naukowej poświęcone były dwa panele moderowane przez *Hansa Uszkoreita* z *Saarbruecken* („*Strategic Priorities for LT in Europe*”) i *Nicolettę Calzolari* z *Pizy* („*Strategies for Addressing the LRL Gaps*”).

W konferencji wzięło udział około 175 uczestników z ponad 38 krajów (szacunek na podstawie afiliacji). Przyjęto do prezentacji 110 referatów (ponad 250 autorów) kwalifikowanych na podstawie recenzji anonimowanych (ukryta afiliacja i nazwiska autorów). Autorzy przyjętych prac uzyskali możliwość zademonstrowania zasobów i systemów w formie *demo+poster*. Z tego zaproszenia skorzystało 14 zespołów autorskich. Referaty zostały opublikowane w postaci książkowej+CD. Zgodnie z dotychczasową tradycją planowane jest wydanie w postaci publikacji pokonferencyjnej rozszerzonych wersji najlepszych spośród prezentowanych referatów.

Na zaproszenie organizatorów z prezentacjami bądź wykładami wystąpili *Kimmo Rossi* z *Luxembourg* („*Connecting Europe - New Opportunities for*

Language Technologies in the Horizon"), Jerzy Kątccki z Warszawy („National Centre for Research & Development in the Polish system for funding applied research”), Nicoletta Calzolari z Pizy („FlaReNet recommendations and future prospects”), Gerard Ligozat z Orsay („Extracting, Representing, and Reasoning about Time and Space in Texts and Discourse”).

Zgodnie z tradycją jury złożone z obecnych na konferencji członków Komitetu Programowego wyróżniło 3 równorzędnymi wyróżnieniami honorowymi (Best Student Paper Award) najlepsze spośród wystąpień studenckich. W tym roku dopuszczono do postępowania kandydatów będących studentami (z włączeniem doktorantów), których udział w publikacji wyniósł przynajmniej 60% (na podstawie zgodnego oświadczenia współautorów). Wyróżnienie to uzyskali: Narayan Choudhary (JNY, Indie), Moses Ekpenyong (Uni. Uyo, Nigeria), Marek Kubis (UAM, Polska).

Zakład Lingwistyki Informatycznej i Sztucznej Inteligencji przygotował 4 referaty oraz 4 prezentacje demo/poster. Wystąpienia te dotyczą: technologii wordnetowych (PolNet, WUpdate), prac nad formalizacją gramatyki języka polskiego, parsingu. Ponadto została udostępniona na wolnej licencji typu creative common najnowsza wersja leksykalnej cyfrowej bazy PolNet (premiera światowa).

Więcej na temat LTC2011 (w tym abstrakty wystąpień), a także poprzednich konferencji LTC na www.ltc.amu.edu.pl. Informacja medialna: TVP Poznań, 26-11-2011, Teleskop, wydanie wieczorne (dostępne w internecie).

Prof. dr hab. Zygmunt Vetulani

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://info.wmi.amu.edu.pl>